

Sygn. akt XP 1215/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 lipca 2013 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia – Śródmieścia Wydział X Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Agnieszka Chlipała-Kozioł

Protokolant: Aleksandra Paszko

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2013r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa: J. P. B.

przeciwko S. O. S. W. Nr (...) we W.

o sprostowanie protokołu powypadkowego

I. nakazuje stronie pozwanej S. O. S. W. Nr (...) we W. sprostować protokół powypadkowy Nr 001/2012 sporządzony w dniu 9.11.2012 r. i zatwierdzony w dniu 12.11.2012 r., dotyczący wypadku, któremu w dniu 27.09.2012 r. uległa powódka J. P. – B. w ten sposób, że:

a) w punkcie 4 protokołu, po słowach „Ustalono następujące okoliczności wypadku”, w miejsce zdania zaczynającego się od słów „Dnia 27 września 2012 roku (...)” nakazuje wpisać zdanie „Dnia 27 września 2012 r. J. P. – B. świadczyła pracę na rzecz S. O. S. – W. nr (...) we W.; w tym od godz. 7.00 do 8.00 rano pracowała w świetlicy, od godz. 8.00 do 13.25 prowadziła zajęcia, zaś od godz. 14.50 do 16.30 uczestniczyła w Radzie Pedagogicznej, co należało do jej obowiązków pracowniczych.”,

b) punkcie 4 protokołu w zdaniu zaczynającym się od słów „Okolo godziny 16.30” nakazuje wykreślić słowa „zgodnie z tym jak podaje poszkodowana”,

c) punkcie 4 protokołu w zdaniu zaczynającym się od słów „Stojąca powyżej na schodach nauczycielka” po słowie „oszołomionej” dopisać słowa „i która z opóźnieniem odpowiadała na zadawane pytania”,

d) w punkcie 5 protokołu nakazuje wpisać: „Upadek poszkodowanej na schodach podczas wchodzenia, w wyniku zablokowania się podeszwy buta prawego na szerokim, antypoślizgowym 7-centymetrowym wykończeniu stopni”;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. odstępuje od obciążania powódki kosztami procesowymi poniesionymi przez stronę pozwaną;

IV. nieuiszczone przez powódkę koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

Sygnatura akt X P 1215/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2.12.2012 r., doprecyzowanym w piśmie z dnia 18.01.2013 r. oraz na rozprawie w dniu 17 maja 2013 r. (k. k. 138), skierowanym przeciwko stronie pozwanej S. O. S. – W. nr (...)we W., powódka J. P. – B. wniosła sprostowanie protokołu powypadkowego dotyczącego wypadku z dnia 27.09.2012 r. , ustalenie uchybień w zakresie formalnej numeracji protokołów oraz ustalenie, że zespół powypadkowy nie dopełnił wszystkich czynności przewidzianych dla ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku.

Powódka domagała się sprostowania punktu 4 protokołu przez szczegółowe (jak na k. 27) opisanie czynności wykonywanych przez nią w dniu wypadku, przez wykreślenie z tego punktu słów „zgodnie z tym jak podaje poszkodowana”, przez wskazanie treści jej zeznań podczas komisji powypadkowej, przez szczegółowe opisanie (jak na k. 28) czynności wykonanych przez naoczego świadka wypadku J. W. i czynności wykonanych przez powódkę po upadku (jak na k. 28-29). W szczególności powódka domagała się:

- wpisania po pierwszym zdaniu protokołu informacji, że tego dnia pracowała od godziny 7 rano u strony pozwanej,
- wpisania po drugim zdaniu, że uczestnictwo w zebraniu z rodzicami należało do jej obowiązków pracowniczych ustalonych przez dyrektora strony pozwanej,
- wpisania po słowie „oszołomionej”, że nauczycielka, która pomagała jej się podnieść, myślała, że jest nieprzytomna i dopiero po jakimś czasie uzyskała od poszkodowanej odpowiedź na zadawane pytania,
- zastąpienia słów „podprowadziła poszkodowaną do klasy na spotkanie z rodzicami” słowami „podprowadziła poszkodowaną do rodziców”,
- dopisania, że przed powrotem do domu wróciła na zebranie i uczestniczyła w nim do końca, jednakże je skróciła z uwagi na ból głowy,
- dopisania do punktu 4, że była ostatnią osobą wychodzącą tego dnia ze szkoły.

Ponadto powódka domagała się sprostowania punktu 5 protokołu przez szczegółowe (jak na k. 29) opisanie wypadku i innych, pośrednio z nim związanych okoliczności, a w szczególności dopisania, że upadła w wyniku zablokowania się jej buta. Domagała się również sprostowania punktu 6 przez wskazanie „krwiak w oku (23.10.2012)-w konsultacji okulistycznej” i przez wskazanie, że karta informacyjna z 26.09.2012 r. została następnie sprostowana około połowy listopada 2012. Wreszcie powódka domagała się sprostowania punktu 7 protokołu przez bardziej szczegółowe (jak na k. 30) opisanie wypadku, a w szczególności przez wskazanie, że pracowała od 7 rano i wykonywała polecenia dyrektora. Ponadto wskazała, że kwestionuje protokół powypadkowy w zakresie formalnej numeracji – żądała zmiany numeru protokołu na 002/2012 i zawartego w jego treści uzasadnienia odnośnie uchybienia terminom ustawowym przewidzianym dla jego sporządzenia.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana S. O. S. – W.nr (...)we W. domagała się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Strona pozwana wskazała, że sporządziła protokół powypadkowy kierując się przepisami prawa i Procedurą Powypadkową będącą załącznikiem nr 2 do Regulaminu Pracy. Zastrzeżenia powódki do protokołu zostały uwzględnione.

W piśmie procesowym z dnia 27.05.2013 r. strona pozwana wskazała:

- odnośnie żądania sprostowania pkt 4 protokołu: - że żądanie wpisania do protokołu, że powódka pracowała tego dnia od 7.00 rano jest niezasadne, albowiem powódka pracowała od 7.00 rano, jednakże miała przerwę od 13.25 do 14.50. Żądanie uzupełnienia protokołu przez wskazanie, że uczestnictwo w zebraniu należało do obowiązków pracowniczych powódki ustalonych przez dyrektora jest prawdziwe w części i nie ma znaczenia dla ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku – obowiązek nauczyciela uczestnictwa w zebraniu i radzie pedagogicznej wynika z przepisów prawa. Żądanie wpisania po słowie „oszołomionej”, że nauczycielka, która pomagała powódce się podnieść,

myślała, że powódka jest nieprzytomna i dopiero po jakimś czasie uzyskała od poszkodowanej odpowiedź na zadawane pytania, jest wkładaniem w usta świadka słów przez niego nie wypowiedzianych. Sprostowanie zdania „podprowadziła poszkodowaną do klasy na spotkanie z rodzicami” przez zastąpienie go zdaniem „podprowadziła poszkodowaną do rodziców” jest grą słów nie mającą znaczenia dla sprawy. Żądanie wpisania zdania, że powódka wróciła na zebranie i uczestniczyła w nim do końca jednakże skróciła je z uwagi na ból głowy jest sprzeczne z wcześniejszymi wyjaśnieniami powódki, gdyż sama podała, że nie była w stanie uczestniczyć w zebraniu, wyszła do sekretariatu obok klasy powiadomić Dyrektora, który polecił jej udanie się na pogotowie, co uczyniła wróciwszy do domu. Nieprawdziwe jest zatem zdanie, że powódka była tego dnia ostatnią osobą wychodzącą ze szkoły;

- odnośnie żądania sprostowania punktu 5 protokołu – że powódka w swoich wyjaśnieniach podała, że przyczyną upadku było zablokowanie się podeszwy buta podczas wchodzenia po schodach, dopisanie tego zdania nie zmieni istoty wypadku, który był spowodowany upadkiem poszkodowanej na schodach;

- odnośnie żądania sprostowania punktu 6 protokołu - że protokół zawiera zapis urazów wymienionych w karcie informacyjnej Pogotowia Ratunkowego z 27.09.2012 r., wskazanych przez lekarza, strona pozwana nie ma zaś wiedzy o późniejszym sprostowaniu w listopadzie 2012 r. karty informacyjnej z 26.09.2012 r.;

- odnośnie żądania sprostowania punktu 7 – że wypadek miał miejsce na terenie zakładu pracy podczas pełnienia obowiązków służbowych, zapis w protokole odzwierciedla zatem stan faktyczny. Żądanie dodania, że powódka pracowała od 7 rano i wykonywała polecenia dyrektora nie ma żadnego znaczenia dla stwierdzenia, że był to wypadek przy pracy.

Ponadto strona pozwana wskazała, że żądanie zmiany numeru protokołu nie znajduje uzasadnienia, ponieważ każdy wypadek to jeden numer protokołu. Drugi protokół uwzględniający zastrzeżenia powódki zawiera informację o tym, że jest drugim protokołem dotyczącym tego wypadku.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka J. P. – B. jest zatrudniona u strony pozwanej – w S. O. S. – W. nr (...) (dawniej nr (...)) we W. od 1985r., obecnie jako nauczyciel mianowany.

Dowód: okoliczność bezsporna, a nadto dokumenty zgromadzone w aktach osobowych powódki (załącznik)

W dniu 27.09.2012 r. powódka świadczyła pracę na rzecz strony pozwanej; w tym od godz. 7.00 do 8.00 rano pracowała w świetlicy, od godz. 8.00 do 13.25 prowadziła zajęcia, zaś od godz. 14.50 do 16.30 uczestniczyła w Radzie Pedagogicznej, co należało do jej obowiązków pracowniczych. Około godz. 16.30, wchodząc na pierwsze piętro w budynku B, gdzie miało się odbyć zebranie uczniów, zablokowała się jej prawa podeszwa płaskiego buta letniego na szerokim (7 cm), nowopolożonym (podczas wakacji w 2012 r.) wykończeniu antypoślizgowym stopni. W wyniku zablokowania się buta straciła równowagę i całym ciałem runęła w przód na schody, uderzając o najwyżej położoną krawędź schodów głową na wysokości prawego łuku brwiowego, a resztą ciała o krawędzie stopni poniżej. Stojąca powyżej na schodach nauczycielka J. W., gdy zobaczyła jak upadła powódka uderzając o krawędź stopnia głową, zbiegła po schodach i pomogła wstać powódce, która sprawiała wrażenie oszołomionej i która z opóźnieniem odpowiadała na zadawane pytania. Podprowadziła poszkodowaną do klasy na spotkanie z rodzicami. Przekazała stojącym tam rodzicom informacje o zdarzeniu, prosząc o ewentualne udzielenie pomocy poszkodowanej. Z powodu silnego bólu głowy powódka nie mogła uczestniczyć w zebraniu. Wyszła do sekretariatu znajdującego się obok klasy aby o powyższym zdarzeniu powiadomić dyrektora strony pozwanej. Dyrektor polecił poszkodowanej udać się na pogotowie, co uczyniła wróciwszy do domu.

W dniach 2.10.12 – 19.10.2012 oraz 22.11.2012-23.11.2012, 26.11.2012 – 27.11.2012 i 29.11.2012 – 5.12.2012 r. powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim.

Dowód: zgłoszenie wypadku przez pracownika z 22.10.2012 (k. 4),

zeznania J. W. (k. 165 – CD – 00:14.16 – 00:34:08)

przesłuchanie powódki (k. 165 – CD – rozprawa z dnia 8.07.2013 – 00:36:36 – 00:54:42)

zwolnienia lekarskie (k. 20-22)

plan zajęć powódki (k. 144)

wyjaśnienia poszkodowanego z 26.10.2012 (k. 38-39)

informacje uzyskane od świadka J. W. (k. 40)

informacje uzyskane od świadka pośredniego – A. N. (k. 41)

Na skutek wypadku powódka doznała:

- stłuczenia czoła strony prawej i okolicy łuku brwiowego prawego, stłuczenie i podbiegnięcie krwawe uda prawego, stłuczenia kolana prawego (karta informacyjna nr 35/438 z pogotowia ratunkowego z dnia 27.09.2012),

- zwichnięcia, skręcenia i naderwania stawów i więzadeł głowy (karta wizyty w POZSWSKzP z dnia 28.09.2012r.),

- powierzchownego urazu szyi, część nie określona. Stan po urazie głowy i kręgosłupa C po upadku na schodach (karta informacyjna z SOR SWSKzP nr 49678/2012 z dnia 28.09.2012),

- stan po urazie kłp. Stłuczenie prawej str. kłp (karta informacyjna z SOR 4WSKzP nr 50278/2012 z dnia 02.10.2012).

Dowód: karta informacyjna nr 35/438 z pogotowia ratunkowego z dnia 27.09.2012

(k.33)

karta wizyty w POZSWSKzP z dnia 28.09.2012r. (k. 34)

karta informacyjna z SOR SWSKzP nr 49678/2012 z dnia 28.09.2012 (k. 35)

karta informacyjna z SOR 4WSKzP nr 50278/2012 z dnia 02.10.2012 (k. 37)

Strona pozwana powołała zespół powypadkowy w składzie D. D. i H. M., który w dniach 26.10.2012 – 29.10.2012 dokonał ustaleń dotyczących okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy i sporządził protokół nr 001/2012 w dniu 31.10.2012 r., uznając zdarzenie za wypadek przy pracy. W toku postępowania przesłuchano poszkodowaną, naocznego świadka J. W. i świadka pośredniego – A. N..

Dowód: Protokół powypadkowy z 31.10.2012 (k. 5-8)

wyjaśnienia poszkodowanego z 26.10.2012 (k. 38-39)

informacje uzyskane od świadka J. W. (k. 40)

informacje uzyskane od świadka pośredniego – A. N. (k. 41)

W dniu 31.10.2012 r. powódka pisemnie wskazała, że choć protokół uznał ostatecznie zdarzenie za wypadek przy pracy, to zawiera liczne błędy działające na jej niekorzyść, a ponadto jest częściowo nieczytelny i pozostawiono w nim liczne wolne miejsca.

Dowód: pisma z 31.10.2012 (k. 9- 12, 46)

W związku z zastrzeżeniami powódki ustalone zostało dodatkowe posiedzenie zespołu powypadkowego na dzień 7.11.2012 r.

Przesłuchano uzupełniająco świadka J. W. i świadka pośredniego A. N. oraz sporządzono protokół z posiedzenia.

W dniu 9.11.2012 zespół powypadkowy sporządził, a w dniu 12.11.2012 r. zatwierdził protokół powypadkowy nr 001/2012 po rozważeniu i częściowym uwzględnieniu zastrzeżeń powódki. Protokół został sporządzony czytelnym pismem maszynowym.

W treści protokołu wskazano, że wypadek zgłosiła powódka w dniu 27.09.2012 r.

W punkcie 4 protokołu ustalono następujące okoliczności wypadku:

W dniu 27.09.2012 r. pani J. P. – B. uczestniczyła w Radzie Pedagogicznej od godz. 14.50 do godz. 16.30. Około godz. 16.30, wchodząc na pierwsze piętro w budynku B, gdzie miało się odbyć zebranie uczniów, zgodnie z tym jak podaje poszkodowana, zablokowała się jej prawa podeszwa płaskiego buta letniego na szerokim (7 cm), nowopolożonym (podczas wakacji w 2012 r.) wykończeniu antypoślizgowym stopni. W wyniku zablokowania się buta straciła równowagę i całym ciałem runęła w przód na schody, uderzając o najwyższą położoną krawędź schodów głową na wysokości prawego łuku brwiowego, a resztą ciała o krawędzie stopni poniżej. Stojąca powyżej na schodach nauczycielka, gdy zobaczyła jak upadła poszkodowana uderzając o krawędź stopnia głową, zbiegła po schodach i pomogła wstać pani J. B., która sprawiała wrażenie oszołomionej. Podprowadziła poszkodowaną do klasy na spotkanie z rodzicami. Przekazała stojącym tam rodzicom informacje o zdarzeniu, prosząc o ewentualne udzielenie pomocy poszkodowanej. Z powodu silnego bólu głowy powódka nie mogła uczestniczyć w zebraniu. Wyszła do sekretariatu znajdującego się obok klasy aby o powyższym zdarzeniu powiadomić dyrektora strony pozwanej. Dyrektor polecił poszkodowanej udać się na pogotowie, co pani J. P. – B. uczyniła wróciwszy do domu.

W punkcie 5 protokołu ustalono następujące przyczyny wypadku: upadek poszkodowanej na schodach podczas wchodzenia.

W punkcie 6 protokołu jako skutki wypadku wskazano:

- stłuczenie czoła strony prawej i okolicy łuku brwiowego prawego, stłuczenie i podbiegnięcie krwawe uda prawego, stłuczenie kolana prawego (karta informacyjna nr 35/438 z pogotowia ratunkowego z dnia 27.09.2012),
- zwichnięcie, skręcenie i naderwanie stawów i więzadeł głowy (karta wizyty w POZSWSKzP z dnia 28.09.2012r.),
- powierzchowny uraz szyi, część nie określona. Stan po urazie głowy i kręgosłupa C po upadku na schodach (karta informacyjna z SOR SWSKzP nr 49678/2012 z dnia 28.09.2012),
- stan po urazie kłp. Stłuczenie prawej str. kłp (karta informacyjna z SOR 4WSKzP nr 50278/2012 z dnia 02.10.2012).

W punkcie 7 protokołu stwierdzono, że wypadek jest wypadkiem przy pracy, co uzasadnia się następująco: miał miejsce na terenie zakładu pracy podczas pełnienia obowiązków służbowych.

W punkcie 8 protokołu wskazano: rodzaj wypadku indywidualny, powodujący czasową niezdolność do pracy – zwolnienie L-4 od 02.10.2012 do 19.10.2012.

W punkcie 9 protokołu wskazano: Wnioski i środki profilaktyczne: przeprowadzić szkolenie z zakresu szacowania ryzyka na stanowisku pracy nauczyciela.

W punkcie 12 protokołu wskazano, że protokół został sporządzony w związku z uwagami i zastrzeżeniami poszkodowanej do protokołu nr 001/2012 z 31.10.2012 r.

Dowód: pismo z 5.11.2012 (k. 51)

informacje uzyskane od świadka J. W. (k. 57)

informacje uzyskane od świadka pośredniego A. N. - (k. 58)

Protokół z posiedzenia komisji powypadkowej z 7.11.2012 r. (k. 124-127)

Protokół powypadkowy nr 001/2012 z 9.11.2012 (k. 13-16)

Powódka nie była usatysfakcjonowana treścią uzupełnionego protokołu ani przebiegiem posiedzenia z 7.11.2012 r.

Dowód: pismo z 7.11.2012 (k. 56)

U strony pozwanej obowiązuje procedura powypadkowa stanowiąca załącznik nr 2 do Regulaminu pracy.

Dowód: procedura powypadkowa (k. 105)

Średnie miesięczne wynagrodzenie powódki brutto liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosi 4.830,17 zł.

Dowód: zaświadczenia z 4.03.2013 r. (k. 104)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Ustalając stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd Rejonowy oparł się na niezakwestionowanych przez żadną ze stron dowodach z dokumentów oraz zeznaniach bezpośredniego świadka wypadku J. W., a także wyjaśnieniach powódki, które jako wzajemnie się uzupełniające i logiczne Sąd uznał za wiarygodne.

Sąd oddalił wnioski powódki o przesłuchanie świadków A. N., H. M. i D. D. jako wnioskowane na okoliczności nieistotne dla rozstrzygnięcia w przedmiocie treści protokołu powypadkowego. Osoby te nie były naoczniymi świadkami wypadku i nie mogły mieć wiedzy na temat jego przebiegu. Co więcej – należy podkreślić, że sam przebieg wypadku był co do zasady bezsporny, spór między stronami dotyczył bowiem de facto tego, czy protokół powypadkowy powinien zawierać tak szczegółowy opis zdarzenia, jakiego domagała się powódka.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że - jak przyjął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 21 września 2004 r. II UZP 8/2004, OSNP 2005/5/68, „organ rentowy rozpoznający wniosek o świadczenia z tytułu wypadku przy pracy nie jest związany prawomocnym wyrokiem wydanym w sprawie z powództwa pracownika przeciwko pracodawcy o ustalenie lub zmianę protokołu powypadkowego w zakresie uznania zdarzenia za wypadek przy pracy (art. 365 § 1 k.p.c.); wyrok taki nie ma powagi rzeczy osądzonej w sprawie toczącej się na skutek odwołania od decyzji organu rentowego (art. 366 k.p.c.).” Uznać zatem należy, że powagi rzeczy osądzonej nie ma tym bardziej wyrok w przedmiocie sprostowania okoliczności wypadku wskazanych w protokole, w treści którego wskazano, że wypadek jest wypadkiem przy pracy. Jednocześnie jednak z orzecznictwa wynika, że powództwo o ustalenie lub sprostowanie treści protokołu powypadkowego jest dopuszczalne na podstawie art. 189 k.p.c. (tak postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1998 r., II UKN 471/1997, OSNP 1999, nr 2, poz. 75). Wobec wniesienia przez powódkę zażalenia na postanowienie w przedmiocie przekazania sprawy do ZUS i wyraźnego wskazania przez nią, że domaga się sprostowania protokołu na drodze sądowej, Sąd Rejonowy uchylił zaskarżone postanowienie i merytorycznie rozpoznał żądanie powódki.

W ocenie Sądu Rejonowego powódka posiadała interes prawny w żądaniu sprostowania zapisów protokołu powypadkowego. Obowiązek sporządzenia protokołu powypadkowego wynika z postanowień § 9 rozporządzenia z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 105, poz. 870) – dalej r.u.o.p.w. Protokół powypadkowy jest bardzo ważnym dokumentem, na podstawie którego pracownik

poszkodowany w wypadku przy pracy lub jego rodzina może ubiegać się o świadczenia odszkodowawcze. Powinien on także zawierać wnioski i środki profilaktyczne, zobowiązujące pracodawcę do podjęcia działań zapobiegających wystąpieniu podobnych wypadków w przyszłości. Po ustaleniu okoliczności i przyczyn wypadku zespół powypadkowy sporządza protokół ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, zwany „protokołem powypadkowym” według wzoru określonego przez Ministra Gospodarki i Pracy z 16.09.2004 r. w Rozporządzeniu w sprawie wzoru protokołu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy, wydanego na podstawie art. 237 § 2 k.p. Powódka dała wyraz temu, że obawia się negatywnych konsekwencji niedokładnych jej zdaniem zapisów protokołu W świetle znaczenia treści protokołu powypadkowego dla ewentualnych roszczeń odszkodowawczych (zarówno z tyt. Ubezpieczenia –(Ustawa z 30.10.2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych - jak i ewentualnie od pracodawcy), poszkodowana miała w ocenie Sądu Rejonowego interes prawny w otrzymaniu protokołu realizującego w pełni wymogi w/w Rozporządzenia.

Poszkodowana domagała się szerokiego uzupełnienia punktów 4-7 protokołu powypadkowego dotyczącego wypadku, któremu uległa w dniu 27.09.2012 r.

Punkt 4 protokołu dotyczy okoliczności i przyczyny wypadku. W doktrynie (por. Jerzy Wroński – Sprostowanie protokołu powypadkowego) wskazuje się, że punkcie tym powinno być uwzględnione w szczególności:

- jakie czynności wykonywał poszkodowany i czy należały one do jego obowiązków;
- jakie maszyny (urządzenia) obsługiwał, przy jakich substancjach lub czynnikach pracował;
- stan techniczny maszyn (urządzeń) i ich wpływ na zaistnienie wypadku;
- obowiązek używania środków ochrony indywidualnej oraz innych zabezpieczeń;
- czy zabezpieczenia były właściwie dobrane i sprawne;
- czy były przestrzegane przepisy i zasady bhp;
- czy poszkodowany posiadał odpowiednie kwalifikacje do wykonywania pracy;
- czy poszkodowany odbył wymagane prawem szkolenia oraz czy był zapoznany z ryzykiem zawodowym związanym z wykonywaną pracą;
- czy poszkodowany poddał się badaniom lekarskim;
- czy poszkodowany był zapoznany z instrukcjami bhp oraz instrukcjami obsługi maszyny (urządzenia);
- czy był właściwy nadzór nad procesem pracy na danym stanowisku.

Opis wypadku nie może być treścią zeznania poszkodowanego. Zapis przebiegu wydarzeń ma być formułowany przez zespół powypadkowy, poczynając od momentu rozpoczęcia pracy w danym dniu przez poszkodowanego, z dokładnością możliwą do ustalenia. Opis ten, powinien zakończyć się na czynnościach związanych z udzieleniem poszkodowanemu pomocy lekarskiej (szpitalnej).

Punkt 5 protokołu powinien zawierać:

1) określenie przyczyn wypadku przy pracy. Najczęściej stosowaną metodą badania przyczyn wypadków jest systematyka „TOL”, czyli przyczyny o charakterze: technicznym, organizacyjnym i ludzkim. W tym punkcie należy odnieść się do każdego elementu tej systematyki, uwzględniając przyczynę bezpośrednią i przyczyny pośrednie. Precyzyjne określenie przyczyn wypadku jest bardzo istotnym elementem sporządzania protokołu gdyż dają one bazę wyjściową do określenia poleceń powypadkowych;

2) w punkcie tym należy wskazać naruszone przez pracodawcę przepisy prawa pracy oraz przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy -przepisy Działu X k.p. i przepisy wykonawcze do k.p., a także inne przepisy dotyczące bezpieczeństwa pracy. W punkcie tym należy uwzględniać również zasady bhp. Do ich wdrażania i przestrzegania zobowiązują pracodawcę przepisy Kodeksu pracy;

3) w punkcie tym zespół powypadkowy stwierdza (lub nie stwierdza), że wyłączną przyczyną wypadku było udowodnione naruszenie przez poszkodowanego przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia, spowodowane przez niego umyślnie lub skutek rażącego niedbalstwa. Zapisy te, mają związek z art. 21 z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych i w przypadku ich stwierdzenia wykluczają prawo poszkodowanego do świadczeń odszkodowawczych. Stwierdzając powyższe należy uzasadnić i wskazać dowody stanowiące podstawę takiego stwierdzenia.

Punkt 6 protokołu to skutki wypadku (uraz). Należy je opisać w miarę dokładnie korzystając z dokumentacji medycznej dostarczonej przez poszkodowanego lub pozyskanej ze szpitala.

Punkt 7 protokołu dotyczy stwierdzenia, czy wypadek jest wypadkiem przy pracy, wypadkiem zrównanym z wypadkiem przy pracy, poprzez zakreślenie odpowiedniego pola z wyrazami „JEST” lub „NIE JEST”. Jest to kwalifikacja prawna wypadku. Podając ją należy stwierdzić, czy opisany wypadek jest wypadkiem przy pracy (zrównanym) w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 2 u.w.c.z.

Podkreślenia wymaga, że do odczytanego w toku rozprawy zdanie po zdaniu protokołu (k. 141 – CD – rozprawa z dnia 17.05.2013) powódka nie miała zasadniczych zastrzeżeń – przyznała, że stwierdzenia zawarte w protokole są prawdziwe, domagała się jedynie ich doprecyzowania i uzupełnienia. Sąd Rejonowy w pełni podzieliła przytoczone wyżej stanowisko doktryny w przedmiocie wymogów co do szczegółowości protokołu powypadkowego. W świetle tego stanowiska i treści wysuniętego przez powódkę żądania sprostowania, sporządzony przez powołaną przez stronę pozwaną komisję protokół powypadkowy nr 001/2012 z dnia 9.11.2012 r. wymagał zdaniem Sądu częściowego sprostowania. Należy jednak podkreślić, że w ocenie Sądu sprostowanie protokołu było konieczne jedynie celem usunięcia zbędnych wątpliwości, jakie mogła nasuwać jego lektura, co do zasady bowiem protokół został sporządzony prawidłowo i rzetelnie, nade wszystko zaś – stwierdzał, że zdarzenie z 27.09.2012 r. stanowiło wypadek przy pracy.

Nakazując stronie pozwanej S. O. S. W. Nr (...)we W. sprostowanie protokołu powypadkowego Nr 001/2012 sporządzonego w dniu 9.11.2012 r. i zatwierdzonego w dniu 12.11.2012 r., dotyczącego wypadku, któremu w dniu 27.09.2012 r. uległa powódka J. P. – B., Sąd Rejonowy miał na względzie przytoczone wyżej stanowisko, iż opis wypadku zawarty w protokole nie może być treścią zeznania poszkodowanego, zapis ma bowiem być formułowany przez zespół powypadkowy, poczynając od momentu rozpoczęcia pracy w danym dniu przez poszkodowanego, z dokładnością możliwą do ustalenia. Z tego względu Sąd nakazał sprostowanie protokołu w punkcie 4 w ten sposób, że po słowach „Ustalono następujące okoliczności wypadku”, w miejsce zdania zaczynającego się od słów „Dnia 27 września 2012 roku (...)” nakazał wpisać zdanie „Dnia 27 września 2012 r. J. P. – B. świadczyła pracę na rzecz S. O. S. – W.nr (...)we W.; w tym od godz. 7.00 do 8.00 rano pracowała w świetlicy, od godz. 8.00 do 13.25 prowadziła zajęcia, zaś od godz. 14.50 do 16.30 uczestniczyła w Radzie Pedagogicznej, co należało do jej obowiązków pracowniczych.” Okoliczności te były między stronami bezsporne. Mając na względzie, że protokół nie może stanowić zapisu zeznań poszkodowanego, ale ustalenia komisji, Sąd nakazał w punkcie 4 protokołu, w zdaniu zaczynającym się od słów „Okolo godziny 16.30”, wykreślić słowa „zgodnie z tym jak podaje poszkodowana”. Korekta protokołu w tym zakresie również dotyczyła okoliczności bezspornych – strona pozwana nie kwestionowała faktu, że ustalenia okoliczności wypadku oparła na zeznaniach powódki, a jednocześnie nie zaprzeczała ani nie dowodziła, by okoliczności wypadku były inne od tych, które powódka wskazała.

W punkcie 4 protokołu w zdaniu zaczynającym się od słów „Stojąca powyżej na schodach nauczycielka” po słowie „oszołomionej”, Sąd nakazał również dopisać słowa J. W. „i która z opóźnieniem odpowiadała na zadawane pytania”. Prostując protokół w tym zakresie Sąd oparł się na zeznaniach świadka złożonych w toku niniejszego postępowania – świadek przyznała, że powódka była oszołomiona, a jej odpowiedzi na pytania były nieznacznie „odroczone”. Zdaniem

Sądu okoliczność ta winna zostać ustalona przez komisję powypadkową, opis bezpośrednich skutków wypadku dla powódki potwierdzonych przez naoczego świadka winien bowiem zawierać istotne dla ewentualnych przyszłych roszczeń powódki szczegóły, a do takich należą okoliczności dotyczące reakcji organizmu na doznany uraz.

W punkcie 5 protokołu Sąd nakazał jego sprostowanie przez wpisanie „Upadek poszkodowanej na schodach podczas wchodzenia, w wyniku zablokowania się podeszwy buta prawego na szerokim, antypoślizgowym 7-centymetrowym wykończeniu stopni”. Zdaniem Sądu określenie jako przyczyny wypadku wyłącznie „upadku” poszkodowanej nie było wystarczające, nie wynikało bowiem z niego, co było przyczyną upadku (zasłabnięcie, potknięcie, popchnięcie przez osobę trzecią itp.). Skoro strona pozwana nigdy nie kwestionowała wskazanego przez powódkę jako przyczyna upadku „zablokowania podeszwy buta”, okoliczność, że zablokowanie to stało się bezpośrednią przyczyną wypadku winna być zdaniem Sądu wskazana w punkcie 5 protokołu, jako okoliczność istotna i bezsporna. W toku niniejszego postępowania strona pozwana nie podnosiła, że w jej ocenie rzeczywistym powodem upadku powódki nie było zablokowanie się buta powódki, i że do wypadku doprowadziła jakakolwiek inna przyczyna.

W pozostałym, a zatem przeważającym zakresie, powództwo o sprostowanie protokołu w zakresie żądanym przez powódkę podlegało oddaleniu. Należy bowiem podkreślić, że choć protokół powypadkowy powinien być sporządzony z dokładnością możliwą do ustalenia, to ma on zawierać jedynie okoliczności istotne, mające rzeczywiste znaczenie dla ustalenia przebiegu, przyczyn i skutków wypadku, nie zaś wszystkie możliwe do ustalenia fakty, a ponadto tylko okoliczności, które mogły zostać ustalone przez zespół powypadkowy (nie zaś mające miejsce później). Żądanie sprostowania wysunięte przez powódkę, a szczegółowo opisane w piśmie z dnia 18.01.2013 r. (k. 25-31) cechowała nadmierna zdaniem Sądu Rejonowego szczegółowość. Okoliczności wskazywane przez powódkę, których dopisania do protokołu się domagała, były zdaniem Sądu w zakresie nieobjętym wskazanym wyżej orzeczeniem o sprostowaniu, całkowicie nieistotne dla ustalenia przyczyn i okoliczności wypadku przy pracy. Powódka nie posiada interesu prawnego w żądaniu uzupełnienia protokołu zapisami nadmiernie szczegółowymi, nieistotnymi dla jej przyszłych roszczeń, nawet jeśli okoliczności, których dopisania się domagała, były zgodne z prawdą. Wobec precyzyjnego ustalenia w protokole miejsca, przyczyn, okoliczności i skutków wypadku, a także przyjęcia, że był to wypadek przy pracy, w trakcie wykonywania przez powódkę obowiązków pracowniczych, nie mają żadnego istotnego znaczenia okoliczności w jakich salach powódka przebywała kolejno od początku dnia i co w nich robiła, skąd bezpośrednio szła powódka, jakie klasy miały tego dnia zebranie rodziców, jakie przedmioty niosła, kto i jakim dokumentem ustalił harmonogram zebrań czy jakie informacje dotyczące działalności szkoły przekazano tego dnia powódce. Nie należy również do okoliczności wypadku, które winny być wskazane w protokole powypadkowym, treść wcześniejszych rozmów powódki z przełożonymi lub rozmów z członkami komisji powypadkowej w toku ustalania przyczyn wypadku. Nie ma znaczenia co pomyślała świadek J. W. po upadku powódki (żądanie dopisania, że „świadek myślała, że powódka straciła przytomność”), a jedynie to, co w chwili wypadku zaobserwowała. Powódka domagała się wpisania tych samych okoliczności w kilku punktach protokołu jednocześnie, co prowadziłoby zdaniem Sądu do zbędnych wielokrotnych powtórzeń i nieuzasadnionego wydłużenia protokołu – zgodnie ze wzorem wskazanym w w/ w Rozporządzeniu, protokół jest podzielony na ponumerowane części, które winny być precyzyjnie i bez zbędnych powtórzeń wypełnione. Okoliczność, z jakiego powodu powódka nie mogła uczestniczyć w zebraniu do końca, że skróciła zebranie i zgłosiła się do dyrektora, oraz że zgłosiła się na pogotowie po powrocie do domu, ustalono na podstawie dokumentu z wysłuchania powódki, własnoręcznie przez nią podpisanego(k. 38-39), powódka nie może zatem skutecznie domagać się sprostowania protokołu przez dopisanie do protokołu okoliczności, których wcześniej sama nie podawała, a tym samym modyfikować swoich zeznań. Do przyczyn wypadku nie należą również okoliczności czy powódka po wypadku została podprowadzona „na spotkanie z rodzicami” czy „do rodziców”, czy wcześniej sygnalizowała zagrożenie, oraz czy po wypadku uzyskała dostęp do atestu, a także okoliczności związane z problemami z późniejszym leczeniem (z protokołu jednoznacznie wynika, że nie wezwano pogotowia na miejsce wypadku, powódka sama zgłosiła się do lekarza po powrocie do domu), a także problemy z wielogodzinnym oczekiwaniem do specjalistów czy sprostowaniem karty informacyjnej w połowie listopada 2012 (a zatem, po sporządzeniu i zatwierdzeniu protokołu, którego sprostowania powódka się domaga). Bez znaczenia jest również fakt czy, powódka była ostatnią osobą, która wyszła ze szkoły, czy też nie, i jakie dokumenty otrzymał ZUS od strony pozwanej.

Skutki wypadku zespół powypadkowy prawidłowo określił na podstawie dokumentacji medycznej złożonej przez powódkę, z której nie wynika powstanie krwiaka w oku. Ponadto powódka sama przyznała, że do 12.11.2012 nie przyniosła dokumentów dotyczących ewentualnego krwiaka.

Należy podkreślić, że istotne okoliczności dotyczące przyczyn, przebiegu a w szczególności skutków wypadku, nieobjęte protokołem z uwagi na ich późniejsze ujawnienie potwierdzenie lub powstanie, mogą być podnoszone przez powódkę w ewentualnych przyszłych postępowaniach, jeśli będą miały istotne znaczenie dla jej uprawnień. Przepisy prawa nie przewidują zaś uzupełniania protokołu powypadkowego o okoliczności, które zostały stwierdzone po jego sporządzeniu, w szczególności jeśli ich wcześniejsze stwierdzenie było niemożliwe.

Ponieważ protokół z dnia 9.11.2012 r. dotyczy tego samego wypadku, którego dotyczy pierwszy protokół nr 001/2012, zmodyfikowany na żądanie powódki (częściowo uwzględniający jej zastrzeżenia), nie było w ocenie Sądu podstaw do sprostowania protokołu w zakresie jego numeracji przez nadanie protokołowi z 9.11.2012 r. kolejnego numeru.

Sąd nie badał okoliczności dotyczących przebiegu postępowania powypadkowego, do którego powódka miała liczne zastrzeżenia, albowiem powódka nie wywiodła z tego tytułu żadnych roszczeń w niniejszym postępowaniu za wyjątkiem ogólnego żądania „ustalenia, że zespół powypadkowy nie dopełnił wszystkich czynności przewidzianych dla ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przy pracy”, w tym zakresie roszczenie powódki nie było zaś zdaniem Sądu poparte istnieniem interesu prawnego. Dla rozstrzygnięcia w przedmiocie sprostowania protokołu i ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, kwestia przebiegu komisji powypadkowej również nie miała znaczenia.

Wszystkie żądane przez powódkę dokumenty powypadkowe zostały na zarządzenie Sądu złożone przez stronę pozwaną w toku postępowania do akt sprawy oraz doręczone powódce, przy czym powódka nie zgłaszała po ich doręczeniu żadnych dalszych zastrzeżeń i żądania w zakresie doręczenia jej dokumentów po ich otrzymaniu nie podtrzymała.

Z uwagi na powyższe, Sąd Rejonowy w punkcie II wyroku oddalił powództwo w zakresie nieobjętym rozstrzygnięciem o sprostowaniu zawartym w punkcie I.

Pomimo, że powództwo zostało w większej części oddalone, Sąd w punkcie III wyroku na podstawie art. 102 k.p.c. odstąpił od obciążania powódki kosztami procesowymi poniesionymi przez stronę pozwaną, mając na uwadze zarówno dysproporcję majątkową między stronami, częściową zasadność roszczeń powódki, jak i okoliczność, że niereprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika powódka działała w celu zabezpieczenia swoich interesów, nie mając pełnej wiedzy na temat celu i wymaganej treści protokołu powypadkowego, przez co swoje żądanie sformułowała nadmiernie szeroko, co zresztą po wyjaśnieniu jej przez Sąd, że protokół powypadkowy winien zawierać jedynie okoliczności o istotnym znaczeniu, powódka częściowo przyznała. Z tych samych przyczyn, na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 113 u.k.s.c., nieuiszczonymi przez powódkę kosztami sądowymi Sąd w punkcie IV wyroku obciążył Skarb Państwa, uznając, że nie było podstaw do obciążania nimi strony pozwanej, która niniejsze postępowanie w przeważającym zakresie wygrała.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji.